
Sylvester János Református Gimnázium és Technikum

☒ 1149 Budapest, Pillangó park 3-5.

☎/ Fax: 1/363 2612

E-mail: sylvester@sylvester.hu

OM azonosító: 101138

ETIKAI KÓDEX



2024. AUGUSZTUS 30.

A SYLVESTER JÁNOS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM ÉS TECHNIKUM ETIKAI KÓDEXE

*„Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! - mondja
a Seregek Ura.” Zak 4,6*

PREAMBULUM

A Sylvester János Református Gimnázium és Technikum (továbbiakban: Sylvester) Etikai Kódexe a Sylvester etikai önszabályozásának dokumentuma. Az Etikai Kódex a mindennapi Sylvesteri tevékenységhez szükséges erkölcsi felelősség kérdéseit tárgyalja. Normákat - jogokat és kötelezettségeket - határoz meg, amelyek követésével a Sylvester polgárai hozzájárulnak az iskolán belüli emberi kapcsolatok megerősítéséhez és minőségének emeléséhez.

Az Etikai Kódex alapja a Sylvester diákjai és tanárai által közösen elfogadott azon értékrendszer, amely a Sylvester pedagógiai programjának, célkitűzéseinek és a társadalomban betöltött szerepének felel meg. Ennek az értékrendszernek az etikai vonatkozásait az Etikai Kódex rögzíti, az abból következő magatartási elvárásokat mint normákat deklarálja.

Az Etikai Kódex a Sylvester diákjaira, pedagógusaira és munkatársaira vonatkozik. Ahhoz, hogy az Etikai Kódex meghatározó legyen a Sylvester életében, a Sylvester polgárainak az Etikai Kódexben megfogalmazott normákat és elvárásokat el kell fogadniuk, és azokat – tanulmányi és munkaidőben és azon kívül is – érvényesíteniük kell.

A Sylvesterrel más módon kapcsolatba kerülő személyektől (pl. a Sylvestertől területet bérlő cégek alkalmazottai, tanfolyam-résztevők) elvárható, hogy tartsák tiszteletben a Sylvester etikai elveit.

Az erkölcsös viselkedés minimuma a jogszabályok betartása. Az Etikai Kódex elsősorban olyan területeken fogalmaz meg elvárásokat, amelyekről jogi szabályzatok nem rendelkeznek. Az Etikai Kódex segíthet abban, hogy mérlegeljünk döntések előtt, vagy megítéljünk cselekedeteket akkor, amikor a szokások, rutinok és a jogszabályok hiánya vagy hatókörük tisztázatlansága kifogásolható magatartást eredményezhet.

1. Általános irányelvek

A) Az Etikai Kódex a Sylvester diákjai, tanárai és munkatársaira (a továbbiakban: a Sylvester polgárai) által általánosan elfogadott értékekből indul ki, tükrözi a Sylvester céljait, önmagáról kialakított képét.

B) A Sylvester a Pedagógiai Programjában három kitüntetett területet jelöl meg:

- a magas minőségű oktatás,
- a keresztyén értékrend átadása,
- a személyiség- és közösségfejlesztés.

Sylvester diákjaitól és tanáraitól elvárható, hogy mindennapi döntéseik során vegyék figyelembe a Sylvesteri értékrend prioritásait. A Sylvester pedagógiai programja a következő általános célokat tűzi ki:

„A nevelés területén az iskola tanárai a keresztény felfogással összhangban élnek azzal a jogukkal, hogy pedagógiai tevékenységük eljárásait megválasszák [Kt.19.§ (1)] . Ennek megfelelően legfontosabb pedagógiai eljárásunk a nevelésben a dialógus, a diákokkal és a szülőkkel való együttműködés és párbeszéd [Kt 2.§ (4)], valamint a példamutatás, amelynek meggyőző ereje egyedül a hitelességen alapulhat, s amelynek párosulnia kell a diákok irányában a szabad és személyes választás lehetőségének megadásával, személyiségük tiszteletével, a kényszer, beszélykolás, erőltetés minden fajtájának a kerülésével.” ...

...”Legfontosabb pedagógiai eljárásunk a **nevelésben** a dialógus, a diákokkal és a szülőkkel való együttműködés és párbeszéd, valamint a példamutatás, amelynek meggyőző ereje **egyedül a hitelességen alapulhat**, s amelynek érzékeny egyensúlyban kell lennie a diákok irányában **a szabad és személyes választás lehetőségének** megadásával, **személyiségük tiszteletével**, a pedagógus értő irányítása, útmutatása mellett.” ...

...”A nevelő-oktató munka legfőbb "eszköze" ugyanis a tanár személye, pontosabban személyisége; az igazi, a jó tanár egész személyiségével nevel, s ez a nevelő hatás a diák egész személyiségére hat, függetlenül attól, hogy kettőjük kapcsolata rövidebb vagy hosszabb ideig tart-e, s csak egy-egy tantárgyra terjed-e ki, vagy más területekre is.” ...

„Elsősorban ebből a tényből következik, hogy a tanárok részéről a nevelőmunka két legfontosabb „eljárásának” **a személyes példamutatás** tudatos vállalását, illetve a tanár-diák-szülő kapcsolat állandó és tudatos fenntartását, azaz **a párbeszédet, a dialógust** tartjuk. Ez azt is jelenti, hogy a tanár-diák, illetve a szülő-gyermek kapcsolatban a két fél mint önálló személyiség, **emberi méltóságában egyenrangú**, de mint a nevelési viszony két pólusa nem. Ebben a viszonyban ugyanis a tanár (illetve a szülő) feladata egészen más és felelőssége lényegesen több, mint a diáké; a viszony tehát aszimmetrikus, s ezt a tanárnak (és a szülőnek is) vállalnia kell.”

„Ezért iskolánk légkörére az alábbiak jellemzőek:

- szeretetteljes emberi kapcsolatok megvalósítására törekszünk tanár és diák, diák és diák, tanár és szülők, tanár és tanár tekintetében
- a fegyelmezés dolgaiban tudni kell a megbocsátással is élni, mert mindannyian bocsánatból élünk
- a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk, mert ők is Isten kegyelmének részesei,
- diákjaink előre megismerik a velük szemben áhitott követelményeket,
- a tanulókat bevonjuk az iskolai élet szervezésébe az őket érintő területeken,
- a tanulók egymás közötti kapcsolatában hangsúlyozzuk és felügyeljük az Isten előtti egyenlőséget.”

Annak érdekében, hogy a Sylvester pedagógiai programjában és célkitűzéseiben megnyilvánuló értékek és prioritások megvalósuljanak, a Sylvester polgárainak magatartásában a következő etikai jellegű irányelveknek kell érvényesülni.

2. Etikai irányelvek

2.1. A Sylvester polgárai mindenkor cselekedjenek úgy, hogy feltételezik, hogy mások magatartását is az etikai felelősség vezérli.

2. 2. Mindenkor tartsák tiszteletben önmaguk és mások emberi méltóságát.

2.3. Saját tevékenységükkel járuljanak hozzá a Sylvester célkitűzéseinek megvalósításához és vállalt feladatainak elvégzéséhez.

2.4. Viseljének felelősséget a Sylvester vagyontárgyai rendeltetésszerű használatáért és megóvásáért.

2.5. Minden megengedett módon támogassák és segítsék egymást feladataik elvégzésében, figyelembe véve egymás személyes jogait, egymás és a Sylvester érdekeit. Egymás munkáját és megvalósult eredményét becsülik meg.

2.6. Lépjenek fel az olyan megnyilvánulásokkal szemben, amelyek a Sylvestert indokolatlanul negatív színben tüntetik fel.

2.7. Legyenek tudatában annak, hogy nyilvános – az iskolán belüli vagy azon kívüli – megnyilatkozásokban, tettekben a Sylvestert, illetve annak intézményeit is képviselik. Ilyen megnyilvánulásaikban saját illetőségi körükben, hitelesen képviseljék az iskolájukat.

2.8. Felelősen vállalják el a rájuk bízott feladatokat – mérlegelve, hogy azok elvégzését képességeik és a körülmények lehetővé teszik-e –, és gondos, becsületes munkával valósítják meg.

2.9. A másik iránti tisztelettel nyilvánítsák ki véleményüket, illetve a saját tevékenységükre vonatkozó véleménynyilvánítást nyitottsággal fogadják.

2.10. Mind külső, mind belső fórumokon törekedjenek toleráns, nyílt, becsületes együttműködésre.

2.11. Törekedjenek arra, hogy etikai jellegű konfliktusaikat türelmes párbeszédben, egymás között oldják meg, ha ez nem lehetséges, akkor forduljanak a Sylvester vezetéséhez.

2.12. Igényeljék a megfelelő tájékoztatást az őket is érintő kérdésekről és döntésekről.

3. Az emberi kapcsolatokkal összefüggő általános elvárások

3.1. A Sylvester erkölcsi kötelessége is, hogy a diákok számára biztosítsák a hatékony, színvonalas tanulás feltételeit. Ennek érdekében kötelessége az is, hogy az oktatási-tanulási környezetet megzavaró viselkedéssel, jelenségekkel szemben fellépjen.

3.2. A Sylvester polgárai az erőszakos és sértő megnyilvánulások minden formáját utasítsák el, és azokkal szemben lépjenek fel.

3.3. Osszák meg társaikkal, kollégáikkal az őket is érintő információkat.

3.4. Személyi jogait úgy gyakorolják, hogy ezzel mások személyi jogait ne sértsék.

3.5. Lépjenek fel a Sylvesterben előforduló visszasságokkal szemben, azok megszüntetésére saját illetőségi körükben tegyenek lépéseket, még akkor is, ha ezzel személyes konfliktusokat vállalnak.

3.6. Konfliktus esetén törekedjenek a konfliktus feloldására, békés megoldásokra.

3.7. Törekedjenek arra, hogy döntéseikben, magatartásukban érvényesüljenek az Etikai Kódexben tükröződő etikai elvek.

4. A diákokra vonatkozó etikai normák, jogok és kötelességek

4.1. A Sylvester diákjának joga elvárni *emberi méltósága és személyiségi jogai tiszteletben tartását*, és egyben *kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni*.

4.2. Joga és kötelessége a becsületes és tisztességes szakmai tevékenység; az ehhez szükséges feltételek megteremtését elvárhatja a Sylvestertől.

4.3. Joga, hogy mások – diáktársai, tanárai és a Sylvester más munkatársai – bízzanak becsületességében és arra való törekvésében, hogy a Sylvester etikai elvárásait megtartja. A Sylvester hallgatójának ugyanakkor kötelessége másokkal szemben ugyanezt a bizalmat gyakorolni.

4.4. Joga, hogy amennyiben erkölcsi sérelem éri, állásfoglalásért a Sylvester vezetéséhez forduljon.

4.5. Joga elvárni a Sylvester támogatását etikai konfliktusok esetében, ha magatartása összhangban van a Sylvester Etikai Kódexével.

4.6. A diákoknak joguk van a tanórák közötti szünet kulturált és szabad eltöltéséhez.

4.7. A Sylvester diákjai és szülei az egyes tanórákon előforduló, és számukra elfogadhatatlan történéseket vagy jelenségeket először a szaktanárral, eredménytelenség esetén az osztályfőnökkel, azt követően a Sylvester vezetésével beszéljék meg.

5. A becsületes középiskolai tevékenységhez fűződő kötelességek

5.1. A diák kötelessége, hogy munkája során csak megengedett eszközöket használjon fel. Az a diák, aki nem ennek megfelelően cselekszik, a becsületesen eljáró társaival szemben tisztességtelen előnyre tesz szert. Az a diák, aki munkája során nem megengedett segédeszközt (pl. könyvet, jegyzetet, gépi segédeszközt, számító- vagy számológépet stb.) vagy bármilyen úton más személytől származó segítséget használ fel, vagy annak felhasználására tesz kísérletet, a becsületes középiskolai tevékenységre vonatkozó normát szegi meg, és csalást követ el.

5.2. Segítse – tisztességes eszközökkel – társai, a többi hallgató munkáját, szakmai előmenetelét.

5.3. A Sylvester diákja elfogadja alapelveként, hogy a tanórán a pedagógus szándéka határozza meg az óra minden pillanatát az óra hatékonysága érdekében, és ezt a folyamatot a diák semmilyen tétellel nem gátolja.

5.4. A Sylvester diákjainak el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, **meg kell érteniük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét.**

6. A Sylvester tanáira vonatkozó etikai normák, jogok és kötelességek

6.1. A Sylvester tanára elvárhatja emberi méltósága és személyi jogai tiszteletben tartását, és egyben kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni.

6.2. A Sylvester tanára **diákok teljesítményét érdemjegyekkel minősíti**, elfogadja azt, hogy **az ember értéke nem azonos a teljesítményeivel, a pontszámokkal, osztályzatokkal (HPP).**

6.3. A Sylvester tanára mindig gyakorolja azt a legalapvetőbb nevelési elvet, hogy **mindig a tettet, sohasem a személyt minősíti.**

6.4. A Sylvester tanára olyan légkört teremt a tanórán, amelyben **a tanulók biztonságban érzik magukat**, mivel a magatartási **szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak**, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak.

6.5. Tartózkodják attól, hogy bármelyik diákja tevékenységét, eredményeit a **diák személyiségét megbántó módon értékelje, vagy a diákot megalázza.**

6.6. A Sylvester tanára **igyekszik feltárni a rossz teljesítés vagy a fegyelmezetlenség hátterét**, és hatékony **segítséget nyújt** a helyzet megoldásában.

6.7. Nyitottan fogadja a szakmai vagy más kérdésekkel hozzá forduló diákot.

6.8. Kizárólag a tanulmányi illetve pedagógiai programban lefektetett nevelési ügyekben kapcsolatban adhat utasítást a diákoknak.

6.9. A Sylvester tanára elvárhatja, hogy mások bízzanak becsületességében és arra való törekvésében, hogy a Sylvester etikai elvárásait megtartsa. Ugyanakkor kötelessége másokkal szemben ugyanezt a bizalmat gyakorolni.

6.10. Amennyiben az iskolában bármilyen természetű személyes sérelem éri, állásfoglalásért a Sylvester vezetéséhez forduljon.

6.11. A Sylvester tanára **elvárhatja a Sylvester vezetésétől**, hogy – feltárva a szülő-diák-tanár hármásban a felmerülő konfliktus lényegét – **igaztalan támadás esetén védelemben részesüljön**.

6.12. A pedagógus a rábízott feladatot a legjobb képességei szerint végezze el, és kövessen el minden tőle telhetőt, hogy diákjai a leghatékonyabban sajátítsák el a tantárgy körébe tartozó korszerű ismereteket. A felelősségteljes szakmai tevékenység megköveteli tehát, hogy az oktató

- az órarendi óráit – indokolt esetektől eltekintve – maga tartsa meg.
- Az órát a megadott helyen és időpontban, a **becsengető zene utolsó hangjai után kezdve** és a **kicsengető zene első hangjai között** tartsa meg, utána engedje a diákjainak a **szünet szabad, korlátozás nélküli** eltöltését.
- Az esetleges változásokról a diákokat megfelelő módon és időben tájékoztassa, vagy ha erre nincs módja, intézkedjék az információ átadásáról.
- Kövesse szakterülete fejleményeit, legyen tisztában azokkal, és építse be előadásaiba, gyakorlataiba.

6.13. A Sylvester tanárának kötelessége, hogy diákjait a tanári kompendiumokban világosan tájékoztassa szakmai, oktatói elvárásairól.

6.14. A Sylvester tanárainak figyelembe kell tartaniuk azt a szervezeti ténytet, hogy kollégáink munkaközösségekben szerveződnek. A munkaközösség-vezető megbeszélésre invitáló kérése munkaköri kötelezettség.

7. Záró rendelkezések

7.1. Az Etikai Kódexet a Sylvester tantestülete a 2024. augusztus 30-i ülésén elfogadta.

7.2. Az Etikai Kódex a DÖK és a Szülőtanács tájékoztatása után lép hatályba.

Budapest, 2024 augusztusa